

REMISSYTTRANDE

Ert Dnr: M2016/00703/KI
Vårt Dnr: 2016_013
2016-06-10

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
petter.hojem@regeringskansliet.se

DEL BETÄNKANDE FRÅN MILJÖMÅLSBEREDNINGEN MED FÖRSLAG OM ETT KLIMATPOLITISKT RAMVERK INKLUSIVE LÅNGSIKTIGT KLIMATMÅL

INLEDNING

IKEMs medlemmar främjar tillkomsten av ett hållbart samhälle

Våra medlemsföretag producerar viktiga insatsvaror som är nödvändiga i princip alla förädlingskedjor. Med en energi- och climateffektiv produktion, som tar sin utgångspunkt i den klimatvänliga el vi vidareförädlar till produkter och det sedan länge ständigt pågående energieffektiviseringsarbetet, är våra industriföretag en viktig del av lösningen för ett mer hållbart samhälle.

Vår klimatpolitiska utgångspunkt

Våra medlemsföretag exporterar produkter och lösningar som är nödvändiga för att världens samhällen ska kunna bli mer hållbara. Klimatpolitiken bör därför ta som utgångspunkt att skapa global klimatnytta och att främja utveckling av och långsiktig tillväxt i climateffektiv produktion. Våra medlemsföretag måste vara globalt konkurrenskraftiga om det ska vara attraktivt för fortsatta investeringar som utvecklar vår verksamhet i Sverige.

SYNPUNKTER PÅ BEREDNINGENS BEDÖMNINGAR OCH FÖRSLAG

Beredningens bedömning – Världen behöver nå nollutsläpp av koldioxid vid mitten av seklet

Beredningen konstaterar att världens samhällen i snabb takt måste ställa om till nollutsläpp av växthusgaser om Parisavtalets mål ska kunna uppnås.

IKEM vill understryka att klimatfrågan endast kan lösas på globalt plan. Vi anser att Sverige kan bidra på ett aktivt sätt genom att främja en konkurrenskraftig och climateffektiv exportindustri i landet.

Beredningens bedömning – Sverige tar ansvar för en fortsatt effektiv klimatpolitik

Beredningen konstaterar att Sverige ska vara ett ledande land i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets ambitiösa målsättningar. Beredningen drar slutsatsen att Sverige kan anta långtgående och ambitiösa klimatmål eftersom det finns goda förutsättningar att minska de nationella utsläppen av växthusgaser.

Energi- och klimateffektiv produktion i Sverige tränger undan globala koldioxidutsläpp från produktion med sämre klimatprestanda. På det viset uppnås verklig global klimatnytta genom en aktiv industri i Sverige. Givet att Europa står för en andel av de globala utsläppen som inom några år kommer att understiga 10 procent och Sverige står för en andel som utgörs av delar en procent måste en effektiv klimatpolitik ta hänsyn till hur det globala deltagandet rent faktiskt utvecklar sig. Sverige hör redan idag till de länder inom OECD som har de i särklass lägsta utsläppen av växthusgaser. En avgörande orsak till detta är att elproduktionen i Sverige domineras helt av koldioxidfri vattenkraft och kärnkraft. Det betyder inte med automatik att goda förutsättningar för vidare reduktion av utsläpp kan uppnås på ett kostnadseffektivt sätt just i Sverige. En effektiv klimatpolitik utgår från kostnadseffektiva utsläppsreduktioner i ett globalt perspektiv.

IKEM representerar både företag som omfattas av EUs Utsläppshandelssystem och företag som faller utanför detta och därmed är föremål för nationella styrmedel. En väl utformad klimatpolitik för båda dessa grupper av företag ska enligt vår mening bygga på följande:

- STYRMEDEL SKA HA SOM SYFTE ATT UPPNÅ EN KOSTNADSEFFEKTIV REDUKTION AV UTSLÄPP AV KLIMATGASER.
- SYFTET FÅR ALDRIG VARA ATT BEGRÄNSA EFFEKTIV PRODUKTION INOM INDUSTRIEN.
- STYRMEDEL MÅSTE TA HÄNSYN TILL MÖJLIGHETER OCH UTMANINGAR SOM VARJE SEKTOR I SAMHÄLLET STÅR INFÖR.

Beredningens bedömning – Utmaningar och möjligheter för Sverige

Beredningen konstaterar att det är förknippat med såväl fördelar och möjligheter som utmaningar för Sverige att gå före i omställningen till ett samhälle med låga utsläpp av växthusgaser. Vidare konstateras att utmaningen att minska utsläppen är störst inom transportsektorn, jordbruket och basindustrin där styrning behöver ske på ett som gör att omställningen går hand i hand med stärkt konkurrenskraft.

IKEM ser stora möjligheter för basindustrin i Sverige att minska de globala utsläppen av växthusgaser. Vad gäller nulägesbeskrivningen vill IKEM erinra om det faktum att exporten från svensk basindustri redan idag driver bort koldioxid som skulle ha släppts ut av sämre anläggningar runt om i världen. Faktum är att exporten från basindustrin innebär större global klimatnytta än vad importen till Sverige innebär i negativ klimateffekt.

Vad gäller omställningen av basindustrin delar IKEM i allra högsta grad uppfattningen att direkta åtgärder för just innovation och teknikutveckling är rätt väg att gå. Ett visions- och strategiarbete i samverkan mellan stat, näringsliv och akademi som inbegriper förstärkta anslag till forskning, stöd för demonstrationsprojekt och marknadsintroduktion är därför mycket intressant.

Beredningens bedömning – Sverige behöver stabila ramar för det klimatpolitiska arbetet

Beredningen konstaterar att Sverige behöver ett ambitiöst och långsiktigt mål, ett tydligt regelverk samt kraftfulla konkreta åtgärder som minimerar de nationella utsläppen inom ramen för en hållbar utveckling.

Med hänvisning till det faktum att utsläppen av växthusgaser till mer än 99 procent sker utanför Sverige och att klimatet är en global fråga vill IKEM understryka vikten av att vi här menar kraftfulla och konkreta åtgärder för en växande industri med hög klimatprestanda. Nationella utsläppsmål för globala utmaningar som endast tar sikte på territoriella utsläpp missar poängen med global klimatnytta, saknar kostnadseffektivitet och är kontraproduktiva mot sitt eget syfte. Vidare anser IKEM att nationella målsättningar på klimatområdet måste vara kopplade till det faktiska globala deltagandet.

Beredningens förslag – Förslag till långsiktigt mål

Beredningen föreslår att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Vidare ska utsläppen från verksamheter på svenskt territorium minska med minst 85 procent senast år 2045 för att därefter övergå till negativa utsläpp. Det föreslagna målet 2045 förutsätter vidare höjda ambitioner i EU:s utsläppshandelssystem.

Ensidiga utfästelser om Sveriges utsläpp av växthusgaser garanterar inte målpuffyllelse för ett globalt utsläppsreduktionsmål. Utan globalt deltagande finns inga förutsättningar till framgång. Därför måste ett svenskt klimatmål vara uttryckligen kopplat till hur globalt deltagande utvecklas i världen. Det av beredningen formulerade målet missar detta fullkomligt vilket i förlängningen endast kan leda till förlorade arbetstillfällen i Sverige och ökade globala klimatutsläpp. Utgångspunkten för beredningens förslag är att världen i övrigt också agerar så att de globala utsläppen minskar i linje med målen i Parisavtalet. Detta är ett villkor av central betydelse som självklart uttryckligen ska ingå i målformuleringen.

IKEM förordar ett svenskt klimatmål som rymmer tillväxt för de mest klimateffektiva företagen. Ett svenskt klimaterbudande måste vara attraktivt för att vinna globalt gehör och anhängare. En signal till omvärlden om att den mest klimateffektiva industrin också alltid kommer att vara den mest konkurrenskraftiga är tydlig och utmanande. En nationell klimatpolitik som oberoende av omvärlden lägger ensidiga bördor eller begränsningar på sin egen industri som därmed förlorar konkurrenskraft är inte bara oansvarig, den saknar också relevans för omvärlden.

Beredningen anger att det nationella målet 2045 förutsätter höjda ambitioner i EU:s utsläppshandelssystem. IKEM noterar frånvaron på analyser av konsekvensen av höjda ambitioner i utsläppshandelssystemet vad gäller såväl direkta som indirekta kostnader eller hur ambitionsnivån inom utsläppshandelssystemet ska påverka det svenska föreslagna klimatmålet. IKEM delar bedömningen att utsläpp av svenska anläggningar inom ramen för ett europeiskt utsläppshandelssystem följer av den gemensamma europeiska lagstiftningen på området och inte av svenska klimatmål. IKEM anser att det kan ifrågasättas hur ändamålsenligt det är att inkludera utsläpp som följer av europeiska gemensamma styrmedel i ett nationellt klimatmål.

Beredningen bedömer – Regeringen behöver en tvärvetenskaplig oberoende bedömning av klimatpolitiken

IKEM anser att viktiga aspekter av klimatpolitiken, i synnerhet utvecklingen av globalt deltagande och möjligheterna för klimateffektiv industri att stärka konkurrenskraften och kunna växa, måste följas

noggrant. IKEM anser att det föreslagna klimatpolitiska rådet vilar på skakig grund och ger upphov till flera osäkerheter rörande de befintliga expertmyndigheternas roller och uppgifter. Vidare uppkommer frågor om tillsättning av ledamöter, representativitet, objektivitet och transparens. IKEM anser att förslaget är ofärdigt och avstyrker det.

Beredningen föreslår – Dagens ramverk förstärks

Beredningen föreslår att det klimatpolitiska ramverket kompletteras med ett planerings- och uppföljningssystem med uppdrag att bl.a. följa utsläppsutvecklingen.

IKEM anser att förslaget brister i frånvaron av analyser av hur globalt deltagande utvecklas och de konkurrenskraftseffekter som därmed uppstår. IKEM anser att sådan uppföljning är av central betydelse som ska omfattas av uppdraget att följa utsläppsutvecklingen.

Beredningen föreslår – inför en nationell klimatlag

Beredningen föreslår att det klimatpolitiska ramverket kompletteras med ett rättsligt stöd i form av en klimatlag.

IKEM anser inte att en klimatlag är nödvändig för att öka regeringens förståelse för hur klimatarbetet utvecklas. Vi anser heller inte att en klimatlag skulle tillföra något som för klimatarbetet framåt.

Beredningens samlade konsekvensbedömning

Beredningen anför att det är stora osäkerheter förknippade med att bedöma utvecklingen 30 år fram i tiden till 2045. Därför bör de samhällsekonomiska bedömningarna som redovisas läsas med försiktighet och resultaten snarare ses som indikationer och kvalificerade resonemang.

IKEM anser att den konsekvensanalys som genomförts är bristfällig, något som utredningen också ger uttryck för. Flera av bedömningarna saknar grund och de samhällsekonomiska kostnaderna underskattas. Ändå föreslås mycket långtgående klimatmål formulerade på ett sätt som inte tar hänsyn till utvecklingen av globalt deltagande. Sammantaget anser IKEM att den föreliggande konsekvensanalysen inte utgör ett tillräckligt underlag för beslut om ett långsiktigt nationellt klimatmål.

IKEM – Innovations- och Kemiindustrierna

Mikael Möller
Näringspolitisk chef IKEM